

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर – २०२३

तृतीय वर्ष

सत्र – ५

विषय:- सामाजिक संशोधन पद्धती (भाग-१) (SC- 501)

दिनांक: १५/१२/२०२३

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन)

(४०)

१. सामाजिक शास्त्रातील वैज्ञानिक अभ्यास पद्धतीच्या विविध अवस्थांबाबत चर्चा करा.
२. तथ्य म्हणजे काय ? तथ्यांची कार्ये कोणती ?
३. गृहितकृत्याची व्याख्या व वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
४. दुय्यम सामग्री मिळविण्याच्या पद्धती विशद करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. सिद्धांत आणि तथ्य यातील संबंध लिहा.
२. निरीक्षण तंत्राची वैशिष्ट्ये लिहा.
३. संशोधन आराखड्याचे उद्देश व आवश्यकता स्पष्ट करा.
४. प्रयोगात्मक पद्धतीचे प्रकार लिहा.
५. मुलाखतीच्या पाच पायऱ्या लिहा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. उपयोगी गृहितकृत्याची वैशिष्ट्ये
२. सहभागी निरीक्षणाचे गुण - दोष
३. वर्णनात्मक आणि निदानात्मक आराखड्यातील फरक
४. मुलाखत तंत्राचे गुण-दोष

Translation in English

Sub: Social Research Methods (Part-I) (SC-501)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Discuss various stages in scientific method in social sciences.
2. What is fact ? Which are the functions of facts?
3. Define hypothesis. Write characteristics of hypothesis.
4. Explain methods of secondary data collection.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Write co-relation between theory and facts.
2. Write characteristics of observation technique.
3. Explain objectives & importance of Research Design.
4. Write types of experimental methods.
5. Write five steps of interview.

Q.3. Write short notes (Any Two) (30)

1. Characteristics of usable hypothesis
 2. Merits and demerits of participant observation
 3. Differences between descriptive & diagnostic research
 4. Merits and demerits of interview technique
-